

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	11
OD AUTORÓW	13

Część pierwsza ZAGADNIENIA OGÓLNE

Rozdział I. PRZEDMIOT I ŹRÓDŁA PRAWA ROLNEGO	17
--	----

§ 1. Pojęcie, przedmiot i przesłanki ustrojowe prawa rolnego	17
§ 2. Własność rolnicza	21
§ 3. Źródła prawa rolnego	27

Rozdział II. KSZTAŁTOWANIE SIĘ ROLNICTWA I PRAWA ROLNEGO W POLSCE (rys historyczny)	28
--	----

§ 1. Rewolucja agrarna XIX wieku	28
§ 2. Ustrój rolny w okresie międzywojennym	34
§ 3. Etapy rozwoju polityki rolnej i prawa rolnego w PRL	39
§ 4. Okres reform rolnych i odbudowy	39
§ 5. Okres polityki kolektywizacyjnej	45
§ 6. Okres socjalizacji pośredniej	47
§ 7. Okres po przełomie 1989 roku	52

Rozdział III. KIERUNKI INTERWENCJONIZMU PAŃSTWOWEGO W ROLNICTWIE	56
--	----

§ 1. Interwencjonizm kształtujący czynniki produkcji	56
§ 2. Totalitaryzm kolektywizacyjny	58
§ 3. Interwencjonizm kształtujący rynek rolny	63
A. Interwencjonizm amerykański	63
B. Interwencjonizm w Unii Europejskiej (cele, instrumenty, struktury)	65

Część druga PRODUCENCI ROLNI

Rozdział IV. GOSPODARSTWO ROLNE. POJĘCIE I JEGO EWOLUCJA NA TLE PRZEKSZTAŁCEŃ EUROPEJSKICH	77
§ 1. Ekonomiczne i prawne pojęcie gospodarstwa rolnego	77
§ 2. Gospodarstwo a przedsiębiorstwo rolne	83
Rozdział V. ROLNICY INDYWIDUALNI	90
§ 1. Kształtowanie się zawodu rolnika	90
§ 2. Obrót ziemią jako instrument kształtowania gospodarstw indywidualnych (prywatnych)	92
A. Zagadnienia ogólne (modele obrotu ziemią)	92
B. Zasady obrotu własnościowego (przeniesienie własności nieruchomości rolnej)	96
C. Zniesienie współwłasności gospodarstwa rolnego	101
D. Obrót dzierżawny	106
§ 3. Regulacja następstwa w indywidualnych gospodarstwach rolnych	113
A. Zagadnienia wprowadzające (rodzinny obrót ziemią)	113
B. Przekazywanie gospodarstw w zamian za emeryturę lub rentę (umowa z następcą)	116
C. Dziedziczenie gospodarstw rolnych	122
§ 4. Ubezpieczenie społeczne rolników	130
A. Ewolucja systemu ubezpieczeniowego	130
B. Ubezpieczenia wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie	135
C. Ubezpieczenia emerytalno-rentowe	138
D. Świadczenia rodzinne związane z ubezpieczeniem	143
§ 5. Społeczno-zawodowe organizacje rolników	144
A. Ewolucja form reprezentacji interesów rolników	144
B. Organizacje rolników	149
C. Związki zawodowe rolników indywidualnych	155
Rozdział VI. STRUKTURY GOSPODARCZE PAŃSTWOWEJ WŁASNOŚCI ROLNICZEJ I FORMY GOSPODAROWANIA JEJ ZASOBAMI	159
§ 1. Restrukturyzacja i prywatyzacja państwowej własności rolniczej	159
§ 2. Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa i jej funkcje w procesie przekształceń rolnictwa państwowego	162
§ 3. Gospodarowanie Zasobem własności rolnej Skarbu Państwa	168
Rozdział VII. ROLNICZE SPÓŁDZIELNIE PRODUKCYJNE I INNE ZESPOŁOWE FORMY GOSPODAROWANIA	180
§ 1. Zagadnienia ogólne (formy zespołowego gospodarowania)	180
§ 2. Spółdzielnie produkcji rolnej	182
A. Ewolucja form organizacyjnych spółdzielczości produkcyjnej w rolnictwie	182
B. Model normatywny rolniczej spółdzielni produkcyjnej	183
§ 3. Spółki do zagospodarowania wspólnot gruntowych	188
Rozdział VIII. REPREZENTACJA INTERESÓW PRODUCENTÓW ROLNYCH — IZBY ROLNICZE	190
§ 1. Samorząd rolniczy	190

§ 2. Zadania i zasady działania izb rolniczych	191
§ 3. Struktura organizacyjna izb rolniczych	193
§ 4. Zasady wyborów do walnego zgromadzenia izby	194

Część trzecia

REGULACJA RYNKU ROLNEGO

Rozdział IX. PROTEKCJONIZM UNII EUROPEJSKIEJ	197
---	------------

§ 1. Uwagi ogólne	197
§ 2. Ceny rolne	198
§ 3. Subwencje produkcyjne	199
§ 4. Cła i inne środki pochodne ochrony rynków wewnętrznych	200
§ 5. Skup interwencyjny i magazynowanie towarów	201
§ 6. Licencje importowo-eksportowe; certyfikaty	202
§ 7. Refundacje eksportowe i opłaty	202
§ 8. Organizacyjne mechanizmy ograniczania nadmiaru produkcji rolnej	203

Rozdział X. REGULACJA RYNKÓW ROLNYCH UNII EUROPEJSKIEJ	206
---	------------

§ 1. Uwagi ogólne	206
§ 2. Organizacja rynków branżowych	208
§ 3. Rynek produktów zwierzęcych	210
A. Rynek wołowiny i cielęciny	210
B. Rynek wieprzowiny	211
C. Rynek baraniny i mięsa koziego	211
D. Rynek mięsa drobiowego i jaj	212
E. Rynek mleka i przetworów mlecznych	212
§ 4. Rynek produktów roślinnych	214
A. Organizacja rynku zbóż	214
B. Organizacja rynku suchych pasz	215
C. Rynek ryżu	215
D. Rynek lnu i konopi	216
E. Rynek olei i tłuszczów roślinnych	216
F. Rynek cukru	217
G. Organizacja rynku warzyw i owoców	218
H. Rynek przetworzonych produktów owocowo-warzywnych	218
I. Rynek chmielu	219
J. Rynek nasion	220
K. Rynek żywych sadzonek i produktów handlu kwiatowego	220
L. Rynek surowca tytoniowego	220
M. Rynek wina	221

Rozdział XI. KSZTAŁTOWANIE SIĘ RYNKU ROLNEGO W POLSCE	224
--	------------

§ 1. Uwagi ogólne	224
§ 2. Agencja Rynku Rolnego	225
§ 3. Kształtowanie cen rolnych	227
§ 4. Spółdzielczość rolnicza	228
§ 5. Formy prawne skupu produktów rolnych	230
§ 6. Instrumenty ochronne polskiego rynku rolnego	235

Rozdział XII. PROBLEMATYKA HARMONIZACJI PRAWA W ZWIĄZKU Z INTEGRACJĄ POLSKIEGO ROLNICTWA Z UNIĄ EUROPEJSKĄ 239

- § 1. Podstawy prawne oraz zakres przedmiotowy 239
- § 2. Systematyka regulacji prawnych Unii Europejskiej jako wyznacznik zmian prawa rolnego i żywnościowego w Polsce 244

Część czwarta

FINANSOWANIE ROLNICTWA I KSZTAŁTOWANIE JEGO DOCHODOWOŚCI

Rozdział XIII. MECHANIZMY FINANSOWANIA ROLNICTWA UNII EUROPEJSKIEJ 253

- § 1. Kurs wymiany walut, pieniężne kwoty wyrównawcze 253
- § 2. Fundusze rolnicze 255

Rozdział XIV. PROBLEMY KREDYTOWANIA I SUBSYDIOWANIA ROLNICTWA W POLSCE 259

Rozdział XV. OPODATKOWANIE ROLNICTWA 264

- § 1. Podatek rolny 264
- § 2. Podatek dochodowy z rolnictwa 266
- § 3. Podatek od nieruchomości 266
- § 4. Podatek leśny 267
- § 5. Inne obciążenia publiczne 268

Rozdział XVI. UBEZPIECZENIA ROLNICZE MAJĄTKOWE 269

Część piąta

KSZTAŁTOWANIE JAKOŚCI I SZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW PRODUKCJI

Rozdział XVII. NASIENICTWO I OCHRONA ROŚLIN 277

- § 1. Prawno-organizacyjne modele stymulowania postępu biologicznego w uprawie roślin 277
 - A. Uwagi wstępne 277
 - B. Wyłączne prawo do odmiany a patent 278
 - C. Ochrona bioróżnorodności w środowisku człowieka i problemy etyczne patentowania wynalazków biologicznych 280
- § 2. Instrumenty prawne służące rozwojowi hodowli roślin i nasiennictwa 282
 - A. Zakres ustawy o nasiennictwie 282
 - B. Wyłączne prawo do odmiany w prawie polskim 282
 - C. Prawa twórców nowych odmian 287
 - D. Licencje 288
 - E. Reglamentacja obrotu odmianą 289
 - F. Opłata hodowlana 291
- § 3. Wspólnotowe prawo do odmiany; nowa regulacja Unii Europejskiej 292
- § 4. Ochrona roślin 294
 - A. Przedmiot ochrony 294
 - B. Ustawa o ochronie roślin uprawnych z 1995 roku 294

Rozdział XVIII. HODOWLA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH I ZWALCZANIE CHOROÓB ZWIERZĘCYCH	301
§ 1. Hodowla zwierząt gospodarskich	301
A. Założenia ustawy z 20 VIII 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich	301
B. Szczegółowe zasady ustawy	302
§ 2. Regulacje w zakresie weterynarii	306
A. Zasady ogólne	306
Rozdział XIX. INSTRUMENTY PRAWNE CHRONIĄCE ZDROWIE LUDZI I ZWIERZĄT	309
§ 1. Regulacje polskie	309
A. Rozwiązania prawne wynikające z ochrony środowiska człowieka	309
B. Warunki zdrowotne żywności i żywienia	310
C. Przepisy dotyczące nadzoru nad zdrowiem ludzi i zwierząt	312
D. Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach dotyczących zdrowia ludzi i zwierząt	314
E. Środki żywienia zwierząt	315
§ 2. Kierunki przyjęte w Unii Europejskiej	318
Rozdział XX. RYBACTWO ŚRÓDLĄDOWE	321
§ 1. Ustawodawstwo dotyczące rybactwa śródlądowego	321
§ 2. Szczególne korzystanie z wód do celów rybackich	322
§ 3. Charakter uprawnienia do rybactwa	323
§ 4. Ochrona ryb	323
Rozdział XXI. LEŚNICTWO I ŁOWIECTWO	325
§ 1. Ustawodawstwo regulujące organizację leśnictwa i gospodarkę leśną	325
§ 2. Gospodarka leśna	325
§ 3. Struktura organizacyjna lasów państwowych	328
§ 4. Nadzór nad lasami niepaństwowymi	331
§ 5. Gospodarka łowiecka	332
Część szósta	
ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA I URZĄDZENIA ROLNE	
Rozdział XXII. EUROPEJSKI PROGRAM PRZEBUDOWY PRZESTRZENI ROLNICZEJ	337
Rozdział XXIII. KSZTAŁTOWANIE ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	342
§ 1. Założenia ogólne	342
§ 2. Planowanie obszarów wiejskich i kształtowanie terenów budowlanych na wsi	343
§ 3. Scalanie gruntów	348
§ 4. Ewidencja gruntów	354
Rozdział XXIV. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH	359
Rozdział XXV. PRAWNA REGULACJA STOSUNKÓW WODNYCH DLA POTRZEB ROLNICTWA	366
§ 1. Melioracje wodne	366
§ 2. Zaopatrzenie wsi w wodę	369